

ปียวรรณ คงวัดใหม่ : สภาพและปัญหาการจัดการศึกษาตามแนวพระพุทธศาสนาในสถานศึกษา
ปฐมวัย. (STATE AND PROBLEMS OF BUDDHISM-BASED EDUCATIONAL PRACTICE
IN EARLY CHILDHOOD INSTITUTIONS) อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.อุดมลักษณ์
กุลพิจิตร, 248 หน้า. ISBN 974-17-5846-4

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการศึกษาตามแนวพระพุทธศาสนาในสถานศึกษา
ปฐมวัย ในศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดสังกัดกรมการศาสนา และ โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
เอกชนที่จัดการศึกษาตามแนวพระพุทธศาสนา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้บริหารและครูอนุบาล กลุ่มละ 280 คน
ในศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด และ ผู้บริหารและครูอนุบาล กลุ่มละ 17 คน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาเอกชน รวมทั้งสิ้น 594 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบสังเกต
จากผลการวิจัย พบว่า

1. ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดสังกัดกรมการศาสนา 1) ด้านปรัชญาและเป้าหมายสถานศึกษา เพื่อพัฒนาเด็ก
โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานความคิดตามหลักพุทธธรรม 2) ด้านนโยบายการจัดการศึกษา มุ่งเตรียมความพร้อมของเด็กทุกด้าน
ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา 3) ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ยึดหลักการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริม
คุณธรรมและจริยธรรม 4) ด้านการเตรียมบุคลากร พิจารณาครูที่ปลูกฝังลักษณะนิสัยที่ดีทั้งด้านคุณธรรมและจริยธรรมให้
แก่เด็ก 5) ด้านการจัดการเรียนการสอน เน้นกิจกรรมที่เด็กได้ฝึกคิดพิจารณา ผิกลสมาธิ และลงมือปฏิบัติจริง 6) ด้านการใช้
สื่อการเรียนการสอน คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 7) ด้านการวัดและประเมินผล ใช้วิธีการสังเกตพฤติกรรม
8) ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน นำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมโดยการนิมนต์พระสงฆ์มาเป็นวิทยากร และพระสงฆ์มี
บทบาทเป็นสื่อกลางระหว่างบ้าน วัด โรงเรียน

ปัญหาที่พบคือ ผู้บริหารไม่สามารถดำเนินการตามปรัชญาและเป้าหมายสถานศึกษาและนโยบายการจัดการศึกษา
ได้ทั้งหมด สถานศึกษาขาดงบประมาณในการปรับปรุงสภาพแวดล้อม ขาดวิทยากรที่มีความรู้ในการจัดการศึกษาตามแนว
พระพุทธศาสนา ขาดงบประมาณเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการจัดหาสื่อการเรียนการสอน ผู้ปกครองไม่มี
ส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล และชุมชนไม่เข้าใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาตามแนวพระพุทธศาสนา

2. โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนที่จัดการศึกษาตามแนวพระพุทธศาสนา 1) ด้านปรัชญา
และเป้าหมายสถานศึกษา เพื่อพัฒนาเด็กทั้งร่างกายและจิตใจนำไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ 2) ด้านนโยบายการจัด
การศึกษา มุ่งเตรียมความพร้อมของเด็กทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา 3) ด้านการจัดสภาพ
แวดล้อม ยึดหลักการจัดที่สะอาด สงบ และปลอดภัย 4) ด้านการเตรียมบุคลากร พิจารณาครูที่มีความเป็นกัลยาณมิตรกับ
เด็ก 5) ด้านการจัดการเรียนการสอน เน้นกิจกรรมที่พัฒนาเด็ก ทั้งกาย วาจา และใจ 6) ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน ใช้
สื่อที่ช่วยพัฒนาเด็กครบทุกด้าน 7) ด้านการวัดและประเมินผล ใช้วิธีการสังเกตพฤติกรรมและการสนทนา 8) ด้านการสร้าง
ความสัมพันธ์กับชุมชน นำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมโดยการนิมนต์พระสงฆ์มาแสดงธรรมเทศนาในโรงเรียน

ปัญหาที่พบคือ ผู้บริหารไม่สามารถดำเนินการตามปรัชญาและเป้าหมายสถานศึกษาและนโยบายการจัดการศึกษา
ได้ทั้งหมด ปัญหาส่วนน้อยที่พบคือ สถานศึกษาขาดงบประมาณในการปรับปรุงสภาพแวดล้อม ครูขาดแหล่งความรู้ใน
การพัฒนาตนเอง ไม่สามารถประยุกต์หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเข้ามาใช้ในกิจกรรมประจำวันได้ ขาดแคลนสื่อการเรียน
การสอนที่จำเป็นในการจัดกิจกรรม ขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการวัดและประเมินผล และชุมชนไม่มีเวลาให้กับ
โรงเรียน

ภาควิชา ประถมศึกษา

สาขาวิชา การศึกษาปฐมวัย

ลายมือชื่อนิติศ.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

4383830627 : MAJOR EARLY CHILDHOOD EDUCATION

KEY WORD : BUDDHISM / EDUCATIONAL PRACTICE / BUDDHISM-BASED EDUCATIONAL PRACTICE / EARLY CHILDHOOD INSTITUTIONS

PIYAWAN KONGVUDMAI : STATE AND PROBLEMS OF BUDDHISM-BASED EDUCATIONAL PRACTICE IN EARLY CHILDHOOD INSTITUTIONS, THESIS ADVISOR : ASSOC.PROF. UDOMLUCK KULAPICHITR, Ed.D. 248 pp. ISBN 974-17-5846-4

The purpose of this research was to study state and problems of Buddhism-based educational practice in early childhood institutions in the preschool child care centers in temples under the jurisdiction of the Department of Religious Affairs and in schools under the jurisdiction of the Office of Private Education Commission of Buddhism-based educational practice. The samples of this research were administrators and preschool teachers under the preschool child care centers in temples, each of 280 ; and administrators and preschool teachers in schools under the jurisdiction of the Office of Private Education Commission each of 17 ; the total of 594 subjects. The research tools were questionnaire, interview and observation forms.

From the research, it was found that :

1. Concerning the preschool child care centers in temples under the jurisdiction of the Department of Religious Affairs :

- 1) Philosophy and goals were to develop the child based on innately good Buddhist concepts.
- 2) Educational policy was to prepare readiness in all areas of body, mind, social, and intelligence.
- 3) Environmental arrangement concerned the enhancement of moral and ethics.
- 4) Personnel preparation considered the teachers who cultivated good character in both moral and ethics to the child.
- 5) Instructional organization was to emphasize the activities for the child to think wisely, meditate and practice.
- 6) Implementation of instructional media considered individual differences.
- 7) Assesment and evaluation used behavioral-observing method.
- 8) Developing relationships with community was to involve community into partnership by inviting monks as resource persons, and the monks had a role as mediator among home, temple, and school.

Problems found included : Administrators were unable to follow the whole philosophy and goals of the institution and its educational policy, institutions were lack of budget for organizing environment, instructional organization and provision of instructional media, and lack of resource persons who were knowledgeable and competence ; parents lacked of involvement in assesment and evaluation, and community were lack of an understanding on Buddhism- based educational practice.

2. Concerning the schools under the jurisdiction of the Office of Private Education Commission of Buddhism-based educational practice :

- 1) Philosophy and goals were to develop the child both body and mind to be a perfect human.
- 2) Educational policy was to prepare readiness in all areas of body, mind, social and intelligence.
- 3) Environmental arrangement concerned cleanliness, calm and spacious.
- 4) Personnel preparation considered the teachers with Kalyanamittara.
- 5) Instructional organization was to emphasize activities for the development of body, speech and mind.
- 6) Implementation of instructional media was to develop the child in all areas.
- 7) Assesment and evaluation used behavioral-observing method, and discussion.
- 8) Developing relationships with community was to involve community into partnership by inviting the monks to give a sermon in schools.

Problems found included : Administrators were unable to follow the whole philosophy and goals of the institution and its educational policy. Minor problems found included : Institutions were lack of budget for environmental improvement, teacher were lack of resources for self improvement, unable to apply the Buddhist concepts for daily activities, had not enough necessary instructional media in arranging activity, were lack of knowledge and understanding in assesment and evaluation, and community had no time for schools.

Department   Elementary Education
Field of study   Early Childhood Education

Student's signature..... Piyawan Kongvudmai.....
Advisor's signature..... U. Kulapichitr.....